

Vesa Luhta

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kullanhuuhdontalupahakemus

Hakijat: Vesa Luhta

Vireilletulopvm: 19.11.2013

Täydennyspvm: 2.12.2013

Etuoikeuspvm: 2.12.2013

Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 4 luvun 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa. Hakija on 3.12.2014 päivätyllä hakemuksella hakenut lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Vesa Luhdalle kullanhuuhdontaluvan lupatunnuksella HL2013:0058. Tällä luvalla jatketaan valtauksen KaivNro 8064 voimassaoloa.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen (liite 3) perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 6 luku 45 § ja 50 §.

Kullanhuuhdontaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 3,8 ha

Alueen nimi: Pykkä

Sijainti: Inari, Ivalojoiki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, Hammastunturin erämaa-alue, Natura 2000-alue

Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä kartasta (liite 2)

Päätöksen täytäntöönpano

Kullanhuuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen ja luvassa määrätty vakuus on asetettu. Jos kullanhuuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet edellyttävät muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on lainvoimainen tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta annetun määräyksen.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 169 §

Kyseisellä hakemuksella on haettu lupaa jatkaa kullanhuuhdontoa alueella. Luvan saajalla on ollut hakemushetkellä oikeus harjoittaa hakemuksen kohteena olevalla alueella hakemuksen mukaista toimintaa. Luvan saaja on hakenut lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Koska toiminta alueella on kesken ja alueella on käsitelty maata, ei toiminnan jatkaminen lupaehtojen mukaisesti aiheuta alueella sellaisia muutoksia, että se tekisi mahdollisen muutoksenhaun tarpeettomaksi.

Lupamääräykset

Päätöksen voimassaolo:

Kullanhuuhdontalupa on voimassa kolme vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaolon jatkamiselle, koska kullanhuuhdon ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoja tai haittaa, että luvan voimassaoloaika olisi lyhennettävä.

Menetelmät:

Tämä lupa oikeuttaa lapio- ja imurikaivun suorittamiseen lupa-alueella kaivumäärän ollessa noin 50 m³ vuodessa.

Perustelut: Lupahakemuksen mukaisesti

Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa eikä

vahinkoa alueella sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiirille. Uhanalaisten kasvilajien esiintymät on huomioitava kaivutoimintaa harjoitettaessa. Kullanhuhdontaluvan haltijoiden on pidettävä kullanhuhdonta-alue sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 6 luku 46 ja 47 §

Luonnonsuojeluasetus (160/1997) 5 luku 21 § ja liite 4.

Alueella esiintyy uhanalaiseksi määriteltäviä kasvilajeja. Kasvilaji ei kuitenkaan ole luonnonsuojeluasetuksen liite 4 mukainen erityisesti suojeltava kasvilaji.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuhdontaluvan haltijan on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville poroille tai porotalouden harjoittajille. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville.

Perustelut: Alue kuuluu Hammastunturin paliskunnan alueeseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille sekä määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta.

Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Annetuissa lausunnoissa esiin tulleet saamelaiselinkeinojen harjoittamiseen ja saamelaiskulttuurin ylläpitämiseen liittyvät yksilöidyt asiat on otettu huomioon tämän luvan muissa lupamääräyksissä.

Kullanhuhdontaa koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuhdontaluvan haltijoiden tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kullanhuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä

- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kullanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kullanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 28 §.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 25 §.

Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava 1400 euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 107 §.

Vakuus määräytyy kaivumenetelmän, käsiteltävän maa-aineksen ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella harjoitetaan pienimuotoista koneellista kullanhuuhdontaa ns. imurikaivua ja alue ei sijoitu tieverkoston läheisyyteen.

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen palikunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdentalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdentaluvan haltijoiden saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdentaluvan haltijoiden on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 29 §.

Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdentaluvan haltijoiden on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdentalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 102 § ja 169 §.

Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdentaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

Luvan muuttaminen

Mikäli kullanhuuhdontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, on luvanhaltijan haettava kullanhuuhdentaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 69 §.

Rakentaminen

Tämä lupa ei oikeuta rakentamiseen kullanhuuhdonta-alueelle

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 26 §.

Lupahakemuksen mukaisesti

Maastoliikenne

Kullanhuuhdonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan Metsähallitukselta.

Perustelut: Maastoliikennelaki (1710/1995) 4§

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Inarin kunnan ilmoitustauluilla. Hakemus on ollut nähtävillä 6.3.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 6.3.2014. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut muuttuneesta hakemuksesta (hakemuspäätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta) kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Inarin kunnan ilmoitustauluilla. Hakemus on ollut nähtävillä 8.7.2015 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 8.7.2015.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 4.2.2014
Hammastunturin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 4.2.2014
Metsähallituksen lausunto 18.2.2014

Haettu alue sijaitsee Ivalojoella Björklundinkosken pohjoisrannalla Hammastunturin eräma-alueella Inarin kunnassa. Hakijalla on tarkoitus kaivaa lapiolla sekä imuroimalla. Luhdalla on alueelle imurikaivua varten 9.6.2006 annettu voimassa oleva ympäristölupa (lupapäätös Nro 58/06/1, Dnro Psy-2006-y-55), joka päättyy 31.12.2015. Luhdalla on ollut osin samalla alueella valtaus 8064/1 (7 ha), joka on päättynyt 31.12.2013.

Haetulta alueelta ei tällä hetkellä tunneta uhanalaisten lajien esiintymiä. Alue kuuluu Natura 2000 -alueeseen Hammastunturin erämaa, FI1300203, ja sisältää pieniä alueita EU:n luontodirektiivin priorisoimaa luontotyyppiä Luonnonmetsät.

Suunniteltu kullanhuuhdonta-alue kuuluu Ivalojoen kulta-alueeseen. Alue on maakuntakaavassa huomioitu valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, johon kuuluu kullankaivuajoista kertovia rakennuksia ja rakennelmia. Suunnitellulta kullanhuuhdonta-alueelta (Pykkä) tai sen läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita, mutta koska näitä alueita ei ole kokonaan kartoitettu, voi niitä siellä olla. Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman tämän lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännökseen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännökseen kohdalta heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Museoviraston tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten. Metsähallitus pyytää Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen kullanhuuhdontaluvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-ainesten pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltailla.
- Kaivutyöhön liittyvä leirytyminen ja muu toiminta tulee tapahtua kulanhuudonta-alueen sisäpuolella. Mahdollisille rakennelmille ja rakennuksille on hankittava etukäteen luvat.
- Kaivukauden päättyessä on jyrkät kaivantojen reunat luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi. Näillä toimenpiteillä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään vahinkoja.
- Metsähallituksen kanssa on sovittava mm. seuraavista asioista:
 - o Pystypuiden kaataminen on kielletty. Mikäli kulanhuudonta-alueella on puustoa tutkimustyön esteenä, on puiden poistamisesta sovittava ennakkoon.
 - o Metsähallitus myy tarvittaessa maapuuta polttopuuksi.
 - o Liikkuminen maastoajoneuvoilla vaatii Metsähallituksen luvan.

Metsähallitus katsoo, että kulanhuudontaluvan saaja on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja/tai kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Haettava kulanhuudonta-alue on pienempi kuin 31.12.2013 päättynyt valtaus 8064/1. Metsähallitus vapauttaa vakuuden vasta, kun luvan ulkopuolelle jäävä alue on tarkastettu ja hyväksytty.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 4.2.2014

Inarin kunnan lausunnot 14.2.2014 ja 19.2.2014

Inarin kunta/kaavoittaja ilmoittaa lausunnossaan, että hakemus sijoittuu alueelle, jolla ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista kunnallista kaavaa

Inarin kunta/ ympäristösuojeluviranomainen ilmoittaa lausunnossaan, että sillä ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 4.2.2014

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 26.2.2014

Lupaa haetaan Metsähallituksen alueella Ivalojoen varrella sijaitsevalle Pykkä 8064/1 valtaukselle. Tarkoituksena on jatkaa Ivalojoen pohjan imurointia entiseen tapaan. Kohde sijaitsee valtakunnallisesti merkittävällä rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) alueella (Ivalojoen kulta-alue). Toimintaan on vuoden 2015 loppuun saakka oleva ympäristölupa.

Luonnonsuojelu

Valtausalue kuuluu Hammastunturin erämaa-alueeseen (FI 130 0203), joka on sisällytetty Hammastunturin Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin (92/43/ETY) mukaisena yhteisön tärkeänä pitämänä alueena (SCI). Alueen valinnan perusteena ovat olleet siellä esiintyvät yhteensä 13 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä ja yhteensä 6 liitteen II lajia.

Luonnonsuojelulain (LsL 1096/1996) mukaan Natura 2000 -alueilla ja niiden läheisyydessä on kaikessa toiminnassa huolehdittava siitä, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppejä tai lajien elinympäristöjä. Hankkeen tai suunnitelman vaikutukset Natura-alueen suojeluarvoihin on arvioitava asianmukaisesti, jos on todennäköistä, että hanke heikentää merkittävästi luonnonarvoja. LsL:n 65.1 §:n mukaan arvioinnin laatimisveloitteen kannalta on merkitystä vain niillä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen luonnonarvoilla, jotka ovat olleet alueen valinnan perusteena.

Lapin ELY-keskus toteaa, että valtausalueen välittömässä läheisyydessä on ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän (9.5.2006) mukaan uhanalaisesiintymiä, jotka tulee ottaa huomioon toimintaa suunniteltaessa. Valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös suuren petolinnun pesäreviiri. Suunnitellun toiminnan vaikutukset ja mahdolliset rajoitukset tulee selvittää Metsähallituksen ylitarkastaja Tuomo Ollilalta.

Erämaa-alueella toimittaessa on otettava huomioon erämaalain säännökset ja tavoitteet, erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma ja Metsähallituksen alueelle mahdollisesti antamat käytännön ohjeet.

Ympäristönsuojelu

Toiminta tulee toteuttaa voimassa olevan ympäristöluvan määräysten mukaisesti. Edellä mainitut seikat huomioiden ei Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue näe estettä kullanhuudontaluvan myöntämiselle.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 4.2.2014 Saamelaiskäräjien lausunto 31.3.2014

Lausunnon perustelut

Kaivoslain 38 §:n toimeenpano ja lupaviranomaisen selvitysvelvollisuus
Kaivoslain 38 §:n mukaan lupaviranomaisen tulee saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskuntien, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen ja hakijan kanssa malminetsintäluvan, kaivosluvan tai kullanhuudontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet. Hallituksen esityksessä kaivoslaiksi (HE 273/2009vp) ohjataan tarkemmin §:n 38 soveltamista: hallituksen esityksen mukaan kaivoslain 38 §:n edellyttämä vaikutusten arviointi on lupaviranomaisen velvollisuus. Kaivoslain 38 §:n mukaan tällöin on otettava huomioon myös hakemuksessa tarkoitettun alueen läheisyydessä voimassa olevat vastaavat luvat (kohta 1), mitä saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana tärkeitä alueita hakemus koskee (kohta 2) ja muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä (kohta 3). Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä ja kaivoslain 38 §:ssä asetettu lupaviranomaisen velvollisuus selvittää luvan

mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaiden oikeudelle ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ei tällä hetkellä toteudu lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla.

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan kaivoslain 38 §:n edellyttämä lupaviranomaisen selvitysvelvollisuus tarkoittaa käytännössä sitä, että Tukesin tulisi kaivoslain mukaisia lupia myöntäessään soveltaa kriteereitä, jotka kussakin yksittäistapauksessa pienentäisivät mahdollisia ympäristövaikutuksia ja näin saamelaiselinkeinoille aiheutuvia haittoja mahdollisimman tehokkaasti. Myös kaivoslain 34 §:n 2 momentin mukaan hakemuksessa on oltava lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakijasta sekä hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa;
- 2) hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta;
- 3) niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea (asianosainen);
- 4) toiminnan edellytyksistä:
 - a) erityisesti alustava arvio alueella olevista kaivosmineraaleista ja mihin arvio perustuu, kun kyse on malminetsintälupahakemuksesta;
 - b) erityisesti esiintymän hyödyntämiskelpoisuudesta, kun kyse on kaivoslupahakemuksesta;
- 5) toimintaa koskevista suunnitelmista;
- 6) toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus; selvitystä ei kuitenkaan vaadita siltä osin kuin vaaditut tiedot sisältyvät 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ympäristövaikutusten arviointiselostukseen;
- 7) toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä.

Kaivoslain 34 §:n 2 momentin mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys mm. hakemuksen kohteena olevasta alueesta ja sen kaavoitustilanteesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista ja niiden huomioon ottamisesta (kohta 2) ja toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus (kohta 6). Hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee Hammastunturin paliskunnan alueella, erityisellä poronhoitoalueella. Poronhoitolain 2 § 2 momentin mukaan erityisesti poronhoitoon tarkoitettulla alueella maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Kaivoslain 38 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen tulee erityisellä poronhoitoalueella selvittää yhteistyössä alueella toimivien paliskuntien kanssa luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat haitat poronhoidolle. Hakemuksesta ei käy ilmi Hammastunturin paliskunnan kantaa hankkeeseen, eikä kantaa ole toimitettu saamelaiskäräjille myöskään lausuntopyynnön yhteydessä.

Jotta kaivoslain 38 §:n edellytykset täyttyisivät lainsäätäjän tarkoittamassa mielessä, tulisi lupaviranomaisen myös edellyttää luvan hakijoilta nykyistä laajempaa ja yksityiskohtaisempaa kuvausta käytettävistä menetelmistä ja suunnitellusta toiminnasta

kokonaisuutena, sekä konkreettisen arvion luvan mukaisen toiminnan vaikutuksista luontoympäristöön. Saamelaiskäräjät ehdottaakin, että Tukes kaivosviranomaisena soveltaisi käytännön osoituksena kaivoslain 38 §:n vaikutuksien huomioimisesta ympäristöoikeuden ja –hallinnon BAT (Best Available Technique) ja BEP (Best Environmental Practice) –periaatteita. Periaatteiden käytännön soveltamiseksi Tukesin tulisi selvittää mitä periaatteet kussakin hakemuksessa tarkoittavat ja edellyttää niiden soveltamista. Tällä tavalla myös saamelaiskäräjille tarjottaisiin kaivoslain 38 §:n edellyttämä mahdollisuus antaa näkemyksensä lupaharkintaan.

Lupaharkinnan kannalta keskeiset saamelaisia koskevat kansainväliset velvoitteet Hakemuksessa tarkoitettu alue kuuluu erityisesti poronhoitoon varatulle, Hammastunturin paliskunnan alueelle. Saamelaiskäräjien saaman tiedon mukaan Hammastunturin paliskunta vastustaa hanketta (puhelinkeskustelu poroisäntä Jarmo Haatajan kanssa 19.3.2014). Poronhoitolain 2 § 2 momentin mukaan erityisesti poronhoitoon tarkoitettulla alueella maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Kaivoslain 50 §:n mukaan malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle (kohta 3). Kaivoslain 50 §:n mukaan lupaa ei myöskään saa myöntää, mikäli luvan mukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria.

Hakijan tarkoituksena on harjoittaa kullanhuuhdontaa lapiokaivu- ja pienimurimenetelmien avulla. Saamelaiskäräjien hallitus on kokouksessaan 7.6.2012 linjannut, ettei se lähtökohtaisesti vastusta lapiokaivumenetelmään perustuvien kullanhuuhdontalupien myöntämistä sellaisille alueille, joilla on jo ennestään harjoitettu kullankaivutoimintaa. Alueet, joilla on ennestään harjoitettu kullankaivutoimintaa, eivät pääsääntöisesti ole enää luonnontilaisia, joten niiden käyttö edelleen kullankaivutoimintaan ei aiheuttaisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia saamelaisten oikeuteen ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan. Lupahakemusten puoltaminen edellyttää kuitenkin, että kaivoslain 34 §:n edellytykset täyttyvät ja lupaharkinnassa menetellään kaivoslain 38 § ja 50 § edellyttämällä tavalla. Lupaehdoissa tulee lisäksi todeta, että kaivukuopat tulee merkitä selkeästi maastoon, mutta ei liputtamalla, sillä se on johtanut kullankaivualueilla useiden porojen hirttäytymiseen.

Pienimurin käyttö on koneellista kullankaivua ja tarvitsee ympäristöluvan. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan koneellisella kullankaivutoiminnalla on lapiokaivutoimintaan verrattuna merkittävästi pitkäaikaisempia ja laaja-alaisempia haitallisia vaikutuksia saamelaisalueen luontoon ja siten saamelaisten oikeuteen alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan; sen vaikutukset täyttävät kaivoslain 50 §:ssä asetetut luvan myöntämisen esteet. Kaivoslain 50 §:n 1 momentin mukaan malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja

kullanhuuhtontalupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta 1) yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria ja 3) aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Saamelaisten oikeus alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan ja kieltään on suojattu perustuslailla. Perustuslain 17 § 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perustuslain 17 §:n 3 momentin tarkoittamana saamelaisten kulttuurina ja perinteisinä saamelaisina elinkeinoina pidetään poronhoitoa, kalastusta, metsästystä (HE 248/1994 vp ja PeVM 17/1994 vp). Perustuslain 22 § mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Hallituksen esityksessä perusoikeussäännöksiä ottamisessa perustuslakiin todetaan, että säännös ulottaisi julkisen vallan turvaamisvelvollisuuden kansainvälisissä sopimuksissa turvattuihin ihmisoikeuksiin.

Saamelaiskäräjät on niin antamissaan lausunnoissa kuin myönnettyistä luvista tekemissään valituksissa vedonnut useisiin kansainvälisen oikeuden velvoitteisiin ja valvontaelinten ratkaisuihin, jotka tulee ottaa huomioon lupaharkinnassa, esimerkiksi:

- Yhdistyneiden kansakuntien (YK) julistus alkuperäiskansojen oikeuksista (13.9.2007).

Julistus vahvistaa aiemmissa kansainvälisissä sopimuksissa taattujen oikeuksien kuulumisen myös alkuperäiskansoille, ja se käsittelee muun muassa alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeutta, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia sekä niiden oikeutta maahan, veteen ja luonnonvaroihin.

- YK:n kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen (KP-sopimus) 27. artikla.

Artiklan mukaan niissä valtioissa, joissa on kansallisia, uskonnollisia tai kielellisiä vähemmistöjä, tällaisiin vähemmistöihin kuuluvilta ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan, tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoaan tai käyttää omaa kieltään. Sopimuksen täytäntöönpanoa valvovan YK:n ihmisoikeuskomitean vuonna 1994 antaman yleiskommentin nro 23 (50) mukaan alkuperäiskansojen kulttuurin katsotaan sisältävän myös niiden maan käyttöön perustuvan elämäntavan ja perinteiset elinkeinot kuten metsästyksen, kalastuksen ja poronhoidon.

- Euroopan Neuvoston vähemmistöpuitesopimuksen 5 artikla. Artiklassa sopimusosapuolet sitoutuvat edistämään olosuhteita, jotka ovat tarpeellisia, jotta kansallisiin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt voivat ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan sekä säilyttää identiteettinsä oleelliset perustekijät. Näihin perustekijöihin lasketaan heidän uskontonsa, kielensä, perinnäistapansa ja kulttuuriperintönsä.

- Euroopan Neuvoston vähemmistöpuitesopimuksen 15 artikla. Artiklassa sopimusosapuolet sitoutuvat luomaan tarpeelliset olosuhteet kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien

henkilöiden tehokkaalle osallistumiselle kulttuuri-, yhteiskunta- ja talouselämään sekä erityisesti heitä koskeviin julkisiin asioihin.

- Kansainvälinen ihmisoikeuskomitean YK:n kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevan sopimuksen 27 artiklaan nojautuvat ratkaisut:

o Ihmisoikeuskomitea on ratkaisussaan Ilmari Länsman et al. vs. Suomi 1992 korostanut muun muassa sitä, että saamelaisyhteisön tulee säilyä elinvoimaisena myös tulevaisuudessa ja etteivät pääväestön taloudelliset edut saa vaikeuttaa saamelaisen elämäntavan säilymistä ja kehittämistä.

o Ihmisoikeuskomitea toteaa ratkaisussaan Äärelä et al. vs. Suomi 1997, että alueella aikaisemmin toteutettujen toimien vaikutukset tulee ottaa kumulatiivisesti huomioon arvioitaessa vireillä olevan hankkeen vaikutuksia saamelaisten kulttuurinsa harjoittamisen mahdollisuuksiin

- Kansainvälisen työjärjestön ns. ILO-sopimus nro 169. Vaikka Suomi ei vielä ole ratifioinut sopimusta, eduskunnan perustuslakivaliokunta on katsonut sopimuksen velvoittavan Suomea ratifioimattakin. Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan PeVL 30/1993 vp, että saamelaisten oikeusaseman tasoa ei saa heikentää nykyisestään, ei edes perustuslainsäätämisyjärjestyksessä annetulla lailla. Suomen hallitus totesi saamelaisten perusoikeuksia koskevan hallitusmuodon muutoksen yhteydessä (HE 248/1994 vp.), että jo ennen sopimuksen ratifiointia on lainsäädännössä ja hallinnossa pyrittävä toimimaan sopimuksen säännösten ja hengen mukaisesti. Saman toisti myös eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta lausunnossaan 1990:11 vp.

- Euroopan neuvoston maisemayleissopimus (SopS 14/2006). Sopimuksen 5 artiklassa kukin sopimuspuoli sitoutuu tunnustamaan lainsäädännössään maisemat olennaiseksi osaksi ihmisen ympäristöä, yhteisen kulttuuri- ja luonnonperinnön monimuotoisuuden ilmentymäksi ja identiteettinsä perustaksi, sekä sisällyttämään maisemanäkökohdat alue- ja kaupunkisuunnittelupolitiikkaansa sekä kulttuuri-, ympäristö-, maatalous-, sosiaali- ja talouspolitiikkaansa ja muihin toimintaohjelmiin, joilla saattaa olla suoraa tai välillistä vaikutusta maisemaan.

Saamelaisten oikeuksien sisältö ja suoja saavat sisältönsä paitsi voimassa olevasta laista, myös perustuslaista ja kansainvälisistä ihmisoikeussopimuksista.

Lisäksi saamelaiskäräjät on vedonnut siihen, että hallituksen esityksessä kaivoslain (HE 273/2009 vp.) on perusteluosassa todettu, että saamelaisia koskevat em. perustuslain säännökset, poronhoito-lain 2 §:n 2 momentti, KP-sopimus ja Korkeimman hallinto-oikeuden aikaisempi ratkaisukäytäntö (KHO 1999:14) on otettava huomioon kaivoslain mukaisia viranomaispäätöksiä tehtäessä.

Hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisporonhoidolle

Hakija on arvioinut hakemuksensa mukaisen toiminnan ympäristövaikutuksia sekä vaikutuksia poronhoidolle. Hakija ilmoittaa huomioivansa myös kalojen kutuajat imuroinnin

käytössä. Hakijan mukaan hänellä olisi kutturalaisen Olavi Maggan tuki hakemukselleen. Kaivoslain § 38 mukaisesti ja poronhoitolain § 6 mukaisesti vain paliskunta voi antaa tällaisia suostumuksia. Hakijan mukaan ristiriitoja kullankaivun ja poronhoidon välillä ei olisi ollut suullisen kertomaperinteen mukaan. Lapiokaivun ja poronhoidon osalta merkittäviä ristiriitoja ei ole ollut. Ongelmia lapiokaivussa on ollut mm. siinä, että kaivukuoppia ei ole merkitty eikä maisemoitu asianmukaisesti ja ylimääräinen moottoriliikenne on aiheuttanut poronhoidolle ongelmia. Ivalojoki on alueellisesti tärkeä matkailujoki, kuten hoito- ja käyttösuunnitelmassa on todettu. Matkailussa hyödynnetään kullankaivuperinnettä. Koneellinen kullankaivu, pressuasumukset ja –saunat eivät sovellu maisemallisesti arvokkaalle Ivalojoelle. Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen (SopS 14/2006) 5 artiklassa kukin sopimuspuoli sitoutuu tunnustamaan lainsäädännössään maisemat olennaiseksi osaksi ihmisen ympäristöä, yhteisen kulttuuri- ja luonnonperinnön monimuotoisuuden ilmentymäksi ja identiteettinsä perustaksi, sekä sisällyttämään maisemanäkökohdat alue- ja kaupunkisuunnittelupolitiikkaansa sekä kulttuuri-, ympäristö-, maatalous-, sosiaali- ja talouspolitiikkaansa ja muihin toimintaohjelmiin, joilla saattaa olla suoraa tai välillistä vaikutusta maisemaan.

Saamelaiskäräjät pitää hyvänä, että hakija on arvioinut hakemuksen mukaisen toimintansa vaikutuksia. Vanhan kaivoslain nojalla Ivalojoelle on tullut todella paljon koneellista kullankaivutoimintaa ja hakemukset alueelle lisääntyvät yhä edelleen. Vaikka koneellista kullankaivua on harjoitettu alueella pitkään, sen vaikutuksia ja merkittävyyttä on arvioitava uuden kaivoslain määräysten mukaisesti ottaen huomioon kumulatiiviset vaikutukset. Koska koneellinen kullankaivu on hivuttautunut pikku hiljaa Hammastunturin erämaa-alueelle, sen kokonaisvaikutuksia alueen poronhoidolle ja saamelaiskulttuurille on voitu pitää vähäisenä, koska kukin hakemus on käsitelty yksittäistapauksena. Koneellisen kullankaivun tulon myötä alueen poronhoito on vaikeutunut. Perinteisen laidunkiertojärjestelmän ylläpitäminen on tullut entistä vaikeammaksi, koska laidunkierrossa on huomioitava koneellinen kullankaivu, muut maankäyttömuodot, lisääntyvä maastoliikenne sekä metsänhakkuu. Hammastunturin erämaa-alueella ei enää hakata metsää, mutta alueella on tapahtunut metsänhakkuuta kuten myös Hammastunturin erämaa-alueen välittömässä läheisyydessä. Poronhoidon kannattavuus on heikentynyt Hammastunturin paliskunnassa. Paliskunta on menettänyt alueita matkailu-, tie- ja muulle rakentamiselle. Laidunalue menetykset ovat johtaneet joillakin siidoilla siihen, että poroelon turvaamiseksi poroja on jouduttu lisäruokkimaan. Poroja ei lisäruokita erämaa-alueella. Vaikka yksittäinen luvan mukainen toiminta ei aiheuttaisi merkittävästi haittaa poronhoidolle, mutta kun otetaan huomioon muut kumulatiiviset vaikutukset ja lupahakemukset kyseiselle alueelle, saamelaiskäräjät ei voi pitää koneellisen kullankaivun haittoja vähäisinä.

Ongelmana lupahakemusten osalta on se, että kaivoslain § 38 soveltaminen ei ole toteutunut eikä Tukes ole tehnyt kaivoslain soveltamisessa yhteistyötä saamelaiskäräjien kanssa. Kaivosviranomaisen puutteellinen toiminta kuormittaa oikeuslaitosta ja on myös

hyvin ikävä yksittäisille henkilöille ja lupahakijoille. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti ja ottaen huomioon koneellisen kullankaivun kokonaisvaikutukset, saamelaiskäräjät vastustaa kaikkia koneellisen kullankaivun lupia, koska Tukes ei ole menetellyt lain § 38 mukaisesti, niin kauan kun Korkeimmasta hallinto-oikeudesta on tullut linjaus kaivoslain § 38 soveltamisesta. Tukesin tulisi ottaa kaivoslain käytännön toteuttamisen linjauksessa huomioon Rovaniemen hallinto-oikeuden päätökset 13/0266/1, 13/0269/1, 13/0268/1 ja 13/0267/1 ja niiden ratkaisuselosteet. Hallinto-oikeus oli erityisesti viitannut saamelaiskäräjien pyytämään neuvotteluun § 38 soveltamisen selvittämiseksi. Vaikka Tukes on valittanutkin päätöksistä, sen tulisi huomioida hovioikeuden ratkaisukäytäntö linjauksissaan siihen asti kun korkein hallinto-oikeus antaa lopullisen ratkaisunsa. Hallinto-oikeuden ratkaisu on kuitenkin tällä hetkellä ennakkoratkaisu kaivoslain soveltamisessa saamelaisten kotiseutualueella. Mikäli hallinto-oikeuden ratkaisut pysyvät voimassa, eikä Tukes ole ottanut niitä huomioon ratkaisukäytännössään, se tulee aiheuttamaan asianosaisille turhaa haittaa ja ylimääräistä vaivaa.

Hammastunturin paliskunnan alueella lisääntynyt kullankaivutoiminta yhdessä muiden alueen maankäyttömuotojen kanssa (mm. metsätalous) voivat tuoda pysyviä kielteisiä vaikutuksia alueen poronhoidolle: Saamelaisten kotiseutualueen muut maankäyttömuodot vähentävät merkittävästi poronhoidolle tärkeiden luonnontilaisten laidunalueiden määrää, muuttaen samalla saamelaisen poronhoidon perinteitä. Saamelainen poronhoito perustuu laidunkiertojärjestelmään, joka on riippumaton porojen biologisesta vaellusvietistä. Laidunkiertojärjestelmä perustuu talvi- ja kesälaidunalueisiin ja mahdollisuuksien mukaan myös syksyisiin rykimä- ja keväisiin vasotusalueisiin. Poronhoito perustuu poron ja ihmisen yhteiseen vuotuisaikakiertoon ja järjestelmä on hioutunut sellaiseksi, että se mahdollistaa poron mahdollisimman luonnonmukaisen käyttäytymisen. Luonnon uusiutuminen saamelaisten kotiseutualueella on hidasta, ja alueen muut maankäyttömuodot, kuten matkailu, metsätalous ja kaivostoiminta, voivat heikentää paikallisesti alueen luonnon monimuotoisuutta ja perinteisen luonnonkäytön harjoittamisedellytyksiä.

Saamelaisporonhoito on selkeästi kulttuurinen elinkeino, jossa erityisen tärkeää on kulttuurin ja elämäntavan siirtäminen sukupolvelta toiselle. Yleissopimus biologisesta monimuotoisuudesta (biodiversiteettisopimus) (SopS 78/1994) astui Suomessa voimaan 25.10.1994. Yleissopimuksen artiklassa 8(j) sopimusosapuolet sitoutuvat muun muassa kunnioittamaan, suojelemaan ja ylläpitämään biologisen monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön kannalta merkittävää alkuperäiskansojen ja perinteisen elämänmuodon omaavien paikallisyhteisöjen tietämystä, innovaatioita ja käytäntöjä. Suomessa sopimuksen artikla 8(j):n velvoitteet koskevat saamelaisia. Saamelainen luonnon monimuotoisuuteen liittyvä perinteinen tieto ilmenee saamelaisessa luonnonkäytössä ja perinteisten saamelaiselinkeinojen harjoittamisessa eli poronhoidossa, kalastuksessa, metsästyksessä, keräilyssä ja käsityössä sekä luontosuhteessa. Perinteinen tieto on luonteeltaan käytännönläheistä, ja sitä siirretään sukupolvelta toiselle muun muassa elinkeinoiniin kuten

poronhoitoon liittyvässä terminologiassa ja käytänteissä. Mikäli edellytykset kulttuurin ylläpidolle tuhoutuvat paikallisesti luontoympäristöön kohdistuvien toimien kuten koneellisen kullankaivun vuoksi, katkeaa myös kulttuurin jatkumo tässä nimenomaisessa ympäristössä.

Lausunnon yhteenveto

Saamelaiskulttuuri on luontosidonnainen kulttuuri, minkä vuoksi kullankaivutoiminnan ympäristövaikutusten selvittäminen on erityisen oleellista, jotta voidaan tarkemmin arvioida luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat konkreettiset haitat saamelaiskulttuurille ja poronhoidolle. Tukesin lausuntopyyntö on puutteellinen, sillä Tukes ei ole toimittanut saamelaiskäräjille kaivoslain 38 §:n edellyttämiä selvityksiä, joiden perusteella saamelaiskäräjät voisi arvioida luvan mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeuteen alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan (sis. elinkeinot). Hakemus ei myöskään täytä kaivoslain 34 §:n 2 momentin asettamia vaatimuksia.

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan koneellinen kullankaivu, johon pienimuritoiminta luokitellaan, heikentää yhdessä alueen muiden maankäyttömuotojen (mm. metsätalous) kanssa olennaisesti saamelaisten edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja (tässä poronhoitoa) ja siten saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan. Kaivoslain 50 §:n mukaan lupaa ei saa myöntää, mikäli luvanmukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Saamelaiskäräjät ei kannata luvan myöntämistä imurointia varten, mutta lupaa voidaan jatkaa lapiolupana. Lapioluvan lupaehdoissa on määrättävä kaivukuoppien luiskaamisesta ja maisemoinnista sekä hakijan hakemuksessaan toteumista toimenpiteistä ympäristön suojelemiseksi. Mikäli Tukes aikoo myöntää luvan imuroinnille, on asiasta järjestettävä saamelaiskäräjälain § 9 mukaiset neuvottelut.

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 8.6.2015
Hammastunturin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta

7) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 8.6.2015
Metsähallituksen lausunto 12.6.2015

Metsähallitus on antanut jo 18.2.2014 lausunnon Tukesille kyseisestä Vesa Luhdan kullanhuhdantalupahakemuksesta HL2013:0058. Kesällä 2014 tehdyssä maastotarkastuksessa on saatu täsmällistä tietoa hakemusalueella olevasta luonnonsuojelulailta uhanalaisiksi määritellyistä lajista, josta oheisena suojelubiologi Saara Tynyksen lausunto. Lisäyksenä aiemmin antamaansa lausuntoon Metsähallitus toteaa, että

hakemusalue sijaitsee Hammastunturin erämaa-alueella, missä ei harjoiteta metsätaloutta. Lähialueella ei myöskään ole merkittäviä retkeilyreittejä tai -rakenteita.

Lausuntopyynnössään Tukes pyysi samalla kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisien oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Hallituksen esityksessä kaivoslaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4. helmikuuta 2015 (taltionumero 275, Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: "Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osan vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi."

Kyseisen kullanhauhdontalupahakemuksen osalta Metsähallitus viittaa edellä mainittuun korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen.

Metsähallitus toteaa kuitenkin, että kaikkien Saariselkä - Kuttura - Ivalojoiki - alueen kullanhauhdontalupa-alueiden yhteisvaikutuksia saamelaiskulttuurin harjoittamiselle Metsähallituksen luontopalvelut ei osaa arvioida.

Lausunto uhanalaisten kasvilajien esiintymisestä kullanhauhdontaluvan jatkohakemusalueella HL2013:0058-01

Hakemusalueelta tunnetaan useita luonnonsuojelulailta (LsL 46 §, LsA liite 4) uhanalaiseksi määritellyn kasvin esiintymiä. Uhanalaisten esiintymätiedot on katsottu Ympäristöhallinnon Eliölajit- tietojärjestelmästä 11.6.2015.

Metsähallitus esittää, että uhanalaisen kasvin esiintymäalueet, etenkin laajempi alue rajataan kullanhauhdontaluvan ulkopuolelle. Jos tämä ei ole mahdollista, niin alueella toimijan tulee tiedostaa uhanalaisen lajin esiintymät ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Kasvia ja niiden kasvupaikkoja ei saa vahingoittaa ja esim. liiallista liikkumista niillä pitää välttää.

- 8) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 8.6.2015
Inarin kunnan lausunto 7.7.2015

Kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa hakemuksesta

- 9) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 8.6.2015

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 23.6.2015.

Lapin ELY-keskuksella ei ole lisättävää aikaisemmin antamaansa lausuntoon.

10) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 8.6.2015

Saamelaiskäräjien lausunto 13.4.2015

Saamelaiskäräjät ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta uudelleen kuulemisen yhteydessä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Hakemusta on käsitelty saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaisissa neuvotteluissa Rovaniemellä 31.3.2014. Neuvotteluissa todettiin, että pidetään uusi neuvottelu tarvittaessa 24.4.2014, saamelaiskäräjien hallituksen kokouksen jälkeen. Saamelaiskäräjien ympäristösihteeri ilmoitti sähköpostitse 23.4.2014, että saamelaiskäräjien hallituksen linjaus koneellista kullanhuuhtontaa koskien ei ole muuttunut, joten asiasta ei tarvitse pitää kokousta.

Toisen kuulemisen yhteydessä (8.6.2015) Saamelaiskäräjille on toimitettu selvityksen antamista varten kaikilta osin selkeä ja kattava aineisto saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana mahdollisesti häiritsevistä alueiden käyttömuodoista. Toimitettu aineisto sisälsi kaivosviranomaisen laatiman selvityksen karttaliitteineen, josta käy ilmi hakemusalue, sen läheisyydessä olevat vastaavat muut luvat ja maankäyttömuodot. Lisäksi Saamelaiskäräjille on toimitettu luettelo linkeistä, mistä selvityksen tausta-aineistoon voi tutustua sekä tarjouduttu pyynnöstä toimittamaan tausta-aineisto myös paperisena Saamelaiskäräjien käyttöön.

Lupaharkinta on tapahtunut kaivoslain 6 luvun mukaisesti. Lupaharkintaan sisältyy muun muassa toiminnasta ja muista lupa-alueen läheisyydessä olevista maankäyttömuodoista aiheutuvan yhteisvaikutuksen arviointi muun muassa saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin. Kaivoslain 33 §:n mukaan kaivosviranomaisen ratkaisee kullanhuuhtontalupia koskevat asiat.

Metsähallitukselta 28.2.2014 sähköpostitse saadun tiedon mukaan Metsähallituksen ylitarkastaja Tuomo Ollila on osallistunut Metsähallituksen lausunnon (18.2.2014) valmisteluun ja todennut siinä yhteydessä, ettei alueella tai sen läheisyydessä ole suurien petolintujen reviireihin liittyviä luvan myöntämisen esteitä.

Muut lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 550 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille ja paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

)

Pasi Molkoselkä
ylitarkastaja

LIITTEET	Liite 1. Valitusosoitus Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000) Liite 3. Selvitys kullanhuuhtontaluvan myöntämisen esteistä Liite 4. Ohjeet vakuuden asettamiseen Liite 5. Panttaussitoumus
TIEDOKSI	Hammastunturin paliskunta Inarin kunta Lapin Ely-keskus Metsähallitus Saamelaiskäräjät

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

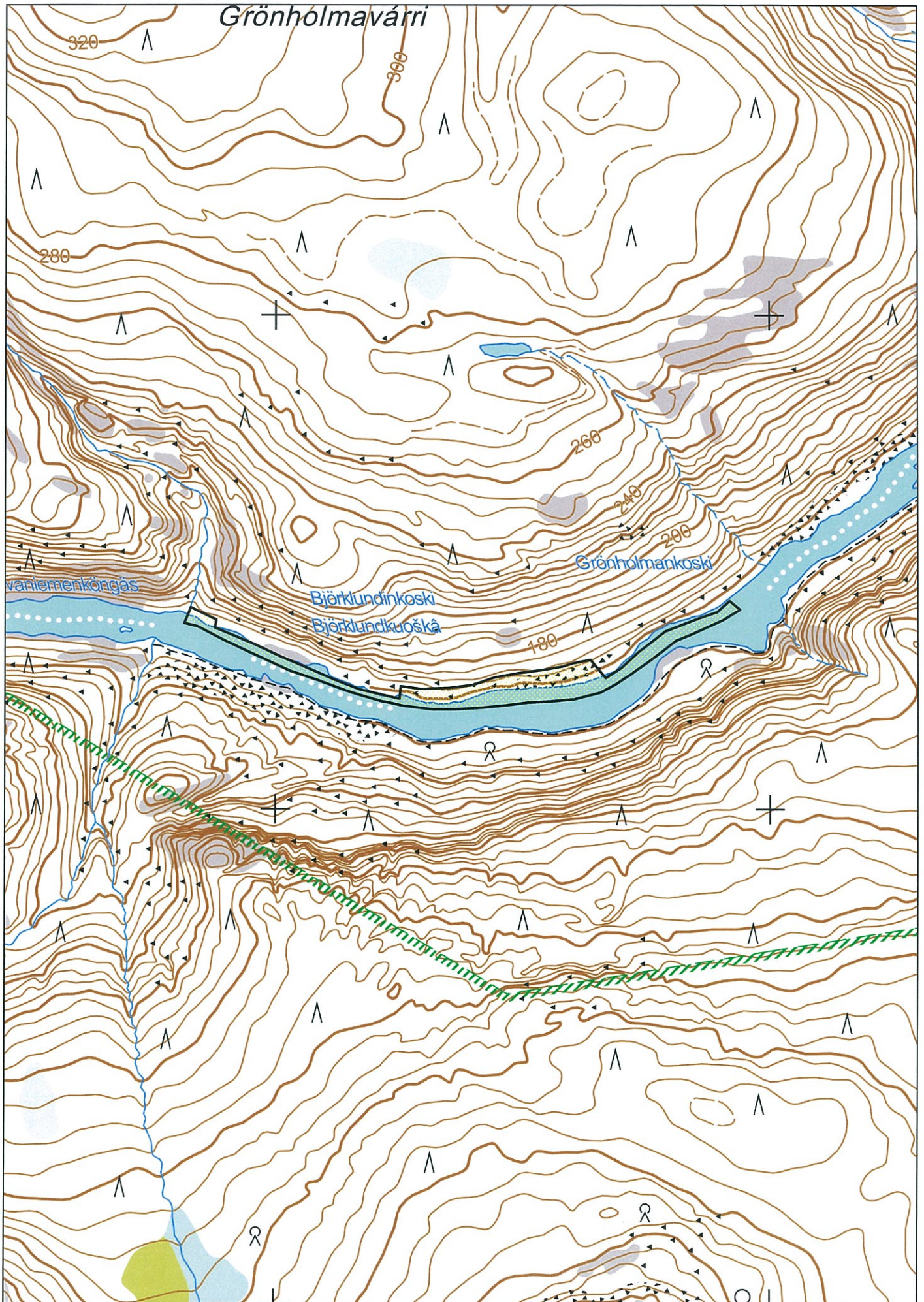
Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Selvitys kullanhuuhdontaluvan HL2013:0058 mahdollisista myöntämisen esteistä

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Esimerkiksi vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, kun tällä hetkellä vastaava määrä on 195 ja hakemuksia on vireillä 112 (lähde: Kaivosrekisteri 7.7.2015). Lisäksi kullanhuuhdontaan varattujen alueiden keskikoko on pienentynyt uuden kaivoslain voimaantulon myötä noin 20%, koska lupa-alueen maksimikoko pieneni 7 hehtaarista 5 hehtaariin.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupa-alueen kuvaus

Kullanhuuhdontalupa-alue HL2013:0058 (3,8 ha) sijoittuu Hammastunturin paliskunnan alueelle ja Hammastunturin erämaa-alueelle, Natura 2000-alueelle FI 130 0203 Hammastunturin erämaa. Hakemuksella haetaan jatkoa hakemushetkellä voimassa olleelle luvulle.

Hammastunturin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 252000 ha, Hammastunturin erämaa-alueen pinta-ala on 182231 ha. Hammastunturin erämaa-alue on jaettu kahteen vyöhykkeeseen, syrjävyöhykkeeseen ja retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeeseen. Syrjävyöhykkeen, jonka pinta-ala erämaa-alueesta on noin 80%, yhtenä pääasiallisena tarkoituksena on saamelaiskulttuurin ja -poronhoidon turvaaminen.

Kullanhuuhdontalupa sijoittuu retkeily- ja luontomatkailuvyöhykkeelle.

Hammastunturin paliskunnan alueelle sijoittuu 52 kpl lainvoimisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä 260 ha. Näistä kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 10 ha 2 kpl). Molemmat alueen lähistöllä olevat lupa-alueet ovat olleet pääsääntöisesti kullanhuuhdontakäytössä vuosikymmenien ajan. Pinta-alallisesti 100 % voimassa olevista luvista luvan haltija on jo aiemmin omistanut oikeuden huuhtoa kultaa kyseisellä alueella. Alueen läheisyydessä on vireillä myös 1 kpl kullanhuuhdontalupahakemuksia pinta-alaltaan 5 ha.

Luvan mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua ja imurikaivua, vuotuinen käsiteltävä maamäärä on noin 50 m³. Alueella on tarkoitus harjoittaa kullanhuuhdonta vuosittain 1.6.- 30.9. välisenä aikana. Hakijalla on alueelle ympäristölupa PSY-2006-Y-55, lupa on voimassa 31.12.2015 saakka.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitetulla alueella ja sen läheisyydessä

Alue on erämaalain (62/1991) mukainen erämaa-alue, jonka hoidossa ja käytössä on noudatettava hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma on päivitetty 17.12.2012 ja se on Ympäristöministeriön vahvistettavana.

Koko Hammastunturin erämaa-alueella on 28 kpl vuokra- ja käyttöoikeussopimuksia, joista 16 kpl liittyy porotalouteen. Kullanhuhdonta-alueen läheisyydessä ei ole yhtään voimassa olevaa muuhun alueiden käyttömuotoon liittyvää sopimusta.

Yleisesti vuokra- ja käyttöoikeussopimuksista ja niiden myöntämisestä Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetaan seuraavaa:

Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten laatiminen

1.) Metsähallitus jatkaa voimassa olevia käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia edellyttäen, että niiden käyttötarkoitus ei muutu erämaalain vastaiseksi.

2.) Metsähallitus voi luovuttaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) mukaisia erityisen etuuden käyttöoikeuksia tukikohdan sijoittamista varten. Hakijan tulee täyttää rahoituslain kriteerit. Hakijan on oltava kuntalainen.

3.) Kalastuksen tai metsästyksen (muut kuin luontaiselinkeinojen harjoittajat) perusteella uusia tukikohtapaikkoja ei myönnetä.

4.) Poronhoidon tarpeisiin voidaan tehdä käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia. Uusien poroaitojen riistaturvallisuutta parannetaan mahdollisuuksien mukaan.

5.) Vanhoille käyttöoikeussopimuksettomille rakennuksille voidaan tehdä omistajan hakemuksesta käyttöoikeus-sopimus, mikäli rakennus on rakennettu ennen erämaalain voimaantuloa 1991, rakennus on asumiskelpoinen, rakennuksen omistaja on kuntalainen ja omistaja käyttää rakennusta metsästyksen, kalastuksen tai keräilyn tukikohtana. Rakennukselle on lisäksi hankittava kunnan myöntämä rakennus- tai toimenpidelupa.

Vaikka hoito- ja käyttösuunnitelma on vielä vahvistamaton, Metsähallitus noudattaa suunnitelman kohtia 1, 2 ja 4 myöntäessään vuokra- ja käyttöoikeussopimuksia alueelle.

Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitelman tarkistamisen kaudelle 2006-2010 yhteydessä Metsähallitus on päättänyt, että erämaa-alueiden metsien hakkuista luovutaan, joten alueella ei harjoiteta metsätaloutta.

Pysyvien teiden rakentaminen on erämaa-alueelle laissa kielletty.

Lupa-alueen läpi kulkee lvalojoen melontareitti. Muita retkeilyreittejä tai -kohteita alueen läheisyydessä ei ole.

Lupahakemusalueella tai sen läheisyydessä ei ole poronhoitoon liittyviä rakennelmia, eikä alue ole tunnettujen laidun- ja vasoma-alueiden lähellä.

Hammastunturin erämaa-alue on kuntalaisille merkittävä perinteinen metsästysalue. Lupametsästyspaine on alueella vähäinen. Metsästyspaine (kuntalaiset+lupametsästäjät) lupametsästysalueilla on ollut

enimmillään 1,4 metsästysvuorokautta/km². Metsästys ajoittuu syksyyn, jolloin kullanhuuhdontatoiminta ei ole enää niin aktiivista.

Kun huomioidaan edellä kerrotut tosiseikat, kullanhuuhdontaluvassa annetut määräykset ja muualla lainsäädännössä ja muissa luvissa annetut velvoitteet, voidaan todeta, että kullanhuuhdontaluvan HL2013:0058 oikeuttamat toimenpiteet eivät yksin taikka yhdessä muiden vastaavien lupien ja edellä kuvattujen muiden maankäyttömuotojen kanssa heikennä olennaisesti saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu alueiden kokonaismäärä, sijainti, toiminta ja se, että alueella on jo luvan saajan toimesta aiemmin harjoitettu kullanhuuhdontatoimintaa. Lisäksi alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot niin kyseisellä lupa-alueella kuin läheisyydessäkin turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoaltaan ja sijainniltaan rajallisia, eivätkä olennaisesti haittaa saamelaisten oikeutta harjoittaa kulttuuriaan. Toiminnan rajoituksessa pääasiallisesti vesistöalueelle vaikutukset poronhoidolle jäävät erittäin vähäisiksi ja kalastuksen osalta toimintaa ohjaa ympäristö- ja vesilupa. Siinä toimivaltainen viranomais on todennut, että toiminta ei kyseisen luvan lupamääräyksiä noudattaen sanottavasti loukkaa yksityistä tai yleistä etua.

Lisäksi hakija on osoittanut olevansa kelpoinen hakemaan kullanhuuhdontalupaa eikä hakemusalueella ole selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella muitakaan kaivoslaissa mainittuja luvan myöntämisen esteitä.

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (www.kaivostoiminta.fi/kartta)

Erämaalaki (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910062>)

Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

(http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Hoidonjakaytonsuunnittelusuojelualueilla/Hammastunturi/Documents/Hammastunturi_Hks_VAHVISTETTAVAKSI_17122012.pdf)